

رای شماره ۹۰۷ مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۲۵ هیأت تخصصی مالیاتی، بانکی دیوان عدالت اداری (موضوع شکایت و خواسته : ابطال تصویب نامه شماره ۶۳۱۵/ت/۵۸۵۷۲ هـ مورخ ۱۴۰۰/۱/۲۴ هیأت وزیران با اعمال ماده (۱۳) قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری)

* شماره پرونده : هـ ع/۴۹۲۰۰۰ شماره دادنامه: ۱۴۰۰۰۹۹۷۰۹۰۶۰۱۰۹۰۷ تاریخ: ۱۴۰۰/۷/۲۵

* شاکی : آقای بهمن زبردست

* طرف شکایت : هیأت وزیران

* موضوع شکایت و خواسته : ابطال تصویب نامه شماره ۶۳۱۵/ت/۵۸۵۷۲ هـ مورخ ۱۴۰۰/۱/۲۴ هیأت وزیران با اعمال ماده (۱۳) قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری

* شاکی دادخواستی به طرفیت هیأت وزیران، به ابطال تصویب نامه شماره ۶۳۱۵/ت/۵۸۵۷۲ هـ مورخ ۱۴۰۰/۱/۲۴ هیأت وزیران، به دیوان عدالت اداری تقدیم کرده است که به هیأت عمومی ارجاع شده است. متن مقررات مورد شکایت به قرار زیر می باشد:

- تصویب نامه شماره ۶۳۱۵/ت/۵۸۵۷۲ هـ مورخ ۱۴۰۰/۱/۲۴ هیأت وزیران

« هیأت وزیران در جلسه ۱۴۰۰/۰۱/۲۲ به پیشنهاد شماره ۱۹۵۲۹۸/۲ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۰۶ وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد تبصره ماده (۲) قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان -مصوب ۱۳۹۸ - تصویب کرد:

فهرست گروه مودیانی که در سال ۱۴۰۰ ملزم به ثبت نام در سامانه مودیان و صدور صورتحساب الکترونیکی نمی باشند به شرح زیر تعیین می شود:

۱- اشخاص حقیقی موضوع ماده (۸۱) قانون مالیات های مستقیم.

۲- اشخاص حقیقی موضوع ماده (۱۴۲) قانون مالیات های مستقیم.

۳- صاحبان مشاغل (اشخاص حقیقی) گروه سوم موضوع آیین نامه اجرایی ماده (۹۵) اصلاحی قانون مالیات های مستقیم - مصوب ۱۳۹۴- که صرفا فروشنده و ارایه کننده کالا و خدمات معاف از مالیات بر ارزش افزوده موضوع قانون مالیات بر ارزش افزوده - مصوب ۱۳۸۷- می باشند .

تبصره- مشاغل و حرفی که مشمول فراخوان شماره ۳۱۰۹۲/۲۶۸/د مورخ ۱۳۹۸/۰۷/۰۱ سازمان امور مالیاتی کشور موضوع تبصره ۲ ماده (۱۶۹) قانون مالیات های مستقیم و جزء (۲) بند (ج) تبصره (۶) ماده واحده قانون بودجه

سال ۱۴۰۰ کل کشور شده اند، مشمول تبصره ماده (۲) قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان -مصوب ۱۳۹۸- نمی شوند.

اسحاق جهانگیری-معاون اول رئیس جمهور»

* دلایل شاکی برای ابطال مقررره مورد شکایت :

مقررات مورد شکایت در مغایرت با تبصره ماده (۲) قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان می باشد زیرا که براساس این ماده، فهرست مودیانی که در مقررات مورد شکایت مصوب شده است و حتی پیشنهاد آن در تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۶ و بیش از یک ماه پس از پایان دی ماه ۱۳۹۹ توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی به هیأت وزیران پیشنهاد گردیده استصرفاً برای عملکرد سال بعد (یعنی ۱۴۰۱) معتبر خواهد بود و براساس شروط مطرح در ماده مذکور قابل تسری به سال ۱۴۰۰ نمی باشد. با توجه به تضییع حقوق قانونی مودیان در خواست اعمال ماده ۱۳ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری و ابطال از زمان تصویب مقتضی است.

* * علی رغم ابلاغ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۲۱ دفتر هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به امور حقوقی دولت، تا تاریخ ۱۴۰۰/۰۶/۱۰ پاسخی از طرف شکایت واصل نگردیده است.

نظریه تهیه کننده گزارش:

با لحاظ اینکه تصویب نامه مورد شکایت به شماره ۶۳۱۵/ت ۵۸۵۷۲ هـ مورخه ۱۴۰۰/۱/۲۴ هیأت وزیران، به استناد تبصره ماده ۲ قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان مصوب ۱۳۹۸، وضع شده است که قانون یاد شده مقرر می دارد "فهرست مودیانی که به دلیل ارایه کالا و خدمات معاف از مالیات بر ارزش افزوده و نیز ماهیت کسب و کار آنها، امکان عضویت در سامانه مودیان و صدور صورتحساب الکترونیکی را ندارند، به پیشنهاد وزارت امور اقتصاد و دارایی و پس از تصویب هیأت وزیران، حداکثر تا پایان دی ماه هر سال برای عملکرد سال بعد توسط سازمان، اعلام خواهد شد. و با توجه به اینکه حسب مفاد مصوبه معترض عنه این فهرست برای سال ۱۴۰۰ تدوین شده است و اگرچه به موجب قانون موصوف الذکر، مراجع قانونی می بایست تا دی ماه سال ۱۳۹۹ راجع به فهرست اشخاص غیر مشمول (موضوع تبصره ماده ۲، تعیین تکلیف می نمودند و این تأخیر در وضع تصویب نامه از حیث اداری، دارای تبعات می باشد، لیکن با لحاظ اینکه لسان قانونگذار در این جا، لسان عدم تکلیف است یعنی در صدد بیان تکلیف برای مودیان می باشد تا عدم وضع مصوبه در مهلت قانونی برای آنها، برخلاف مسلمات قانونی و فقهی و قاعده بیان باشد، بلکه در واقع یک تکلیف را که قانوناً می بایست اشخاص انجام دهند و در سامانه مودیان ثبت نام نمایند از برخی افراد برداشته و آنها را مستثنی نموده و از تأخیر در بیان استثناء خللی به حقوق آنها وارد نمی نماید و برعکس ابطال این مصوبه ارفاقی، موجب بروز مشکلاتی خواهد شد و مستثنیات قانون بدون بیان خواهند ماند، فلذا مجموعاً تصویب نامه مورد شکایت (هرچند در زمان قانونی تصویب نشده است) در حدود مقررات بوده و موجبی برای ابطال آن وجود نداشته

تهیه کننده گزارش:

دکتر زین العابدین تقوی

*رای هیأت تخصصی مالیاتی ، بانکی دیوان عدالت اداری :

با لحاظ اینکه تصویب نامه مورد شکایت به شماره ۶۳۱۵/ت ۵۸۵۷۲ هـ مورخه ۱۴۰۰/۱/۲۴ هیأت وزیران، به استناد تبصره ماده ۲ قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان مصوب ۱۳۹۸، وضع شده است که قانون یاد شده مقرر می دارد "فهرست مودیانی که به دلیل ارایه کالا و خدمات معاف از مالیات بر ارزش افزوده و نیز ماهیت کسب و کار آنها، امکان عضویت در سامانه مودیان و صدور صورتحساب الکترونیکی را ندارند، به پیشنهاد وزارت امور اقتصاد و دارایی و پس از تصویب هیأت وزیران، حداکثر تا پایان دی ماه هر سال برای عملکرد سال بعد توسط سازمان، اعلام خواهد شد. و با توجه به اینکه حسب مفاد مصوبه معترض عنه این فهرست برای سال ۱۴۰۰ تدوین شده است و اگرچه به موجب قانون موصوف الذکر، مراجع قانونی می بایست تا دی ماه سال ۱۳۹۹ راجع به فهرست اشخاص غیر مشمول (موضوع تبصره ماده ۲، تعیین تکلیف می نمودند و این تأخیر در وضع تصویب نامه از حیث اداری، دارای تبعات می باشد، لیکن با لحاظ اینکه لسان قانونگذار در این جا، لسان عدم تکلیف است یعنی در صدد بیان تکلیف برای مودیان می باشد تا عدم وضع مصوبه در مهلت قانونی برای آنها، برخلاف مسلمات قانونی و فقهی و قاعده بیان باشد، بلکه در واقع یک تکلیف را که قانوناً می بایست اشخاص انجام دهند و در سامانه مودیان ثبت نام نمایند از برخی افراد برداشته و آنها را مستثنی نموده و از تأخیر در بیان استثناء خللی به حقوق آنها وارد نمی نماید و برعکس ابطال این مصوبه ارفاقی، موجب بروز مشکلاتی خواهد شد و مستثنیات قانون بدون بیان خواهند ماند، فلذا مجموعاً تصویب نامه مورد شکایت (هرچند در زمان قانونی تصویب نشده است) در حدود مقررات بوده و موجبی برای ابطال آن وجود نداشته به استناد بند ب ماده ۸۴ از قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲ رای به رد شکایت صادر می نماید. رای صادره ظرف بیست روز پس از صدور قابل اعتراض از ناحیه ریاست محترم دیوان یا ده نفر از قضات گرانقدر دیوان عدالت اداری می باشد. /ط

دکتر زین العابدین تقوی

رئیس هیأت تخصصی مالیاتی ، بانکی

دیوان عدالت اداری